

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 08 września 2023 r.

WRPS-I.431.1.14.2023.KW

Pan

XXXXXXXXXX XXXXXXXX

Wójt Gminy Celestynów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej (funkcjonującego obecnie jako Wydział Rodziny i Polityki Społecznej) Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 6-9 marca 2023 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Urzędzie Gminy w Celestynowie (poprzedni znak sprawy WPS-I.431.1.14.2023.KW).

Kontrola odbyła się na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) obowiązującego w okresie kontroli.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Celestynów oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą Nr 254/21 Rady Gminy Celestynów z dnia 29 kwietnia 2021 r. przyjęty został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Celestynów na lata 2021 - 2024. W Programie wskazano cel główny i cele szczegółowe oraz zawarto informacje na temat sposobu ich realizacji i źródeł finansowania. W okresie objętym kontrolą zrealizowano wszystkie założone cele i zadania określone w Programie.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia, dla osób doznających przemocy w rodzinie. Osoby potrzebujące wsparcia kierowane są do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Otwocku (OIK). W okresie objętym kontrolą nie było przypadku umieszczenia osoby potrzebującej wsparcia w OIK oraz przypadku interwencji podczas, której odebrano dzieci w związku z zagrożeniem ich życia i zdrowia, na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W dniu 29 czerwca 2021 r. Rada Gminy Celestynów podjęła Uchwałą Nr 278/21 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W 2021 r. podpisał Pan porozumienia o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego z: Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Celestynowie, Komendą Powiatową w Otwocku, Szkołą Podstawową w Regucie, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Starej Wsi, Szkołą Podstawową w Celestynowie, Szkołą Podstawową w Ostrowie, Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Celestynowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2021 r. nie powołano na nowo Zespołu Interdyscyplinarnego. Natomiast skład zespołu był wielokrotnie zmieniany zarządzeniami Wójta Gminy Celestynów, w tym jeden raz w okresie objętym kontrolą. W czasie kontroli w skład zespołu wchodził przedstawiciele następujących instytucji: 4 przedstawiciele z GOPS w Celestynowie, 1 przedstawiciel Policji, 3 członków GKRPA, 1 przedstawiciel służby zdrowia, 4 przedstawiciele oświaty i 1 przedstawiciel Sądu Rejonowego. Spośród 14 osób wchodzących w skład ZI tylko 11 zostało powołanych zarządzeniami Wójta.

Zarządzeniem Nr 115/2021 Wójta Gminy Celestynów z dnia 24 sierpnia 2021 r. zatwierdzono Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Regulamin zawiera postanowienia ogólne, określa funkcjonowanie ZI, powoływanie i odwoływanie grup roboczych, tryb pracy grup roboczych oraz postanowienia końcowe.

W dniu 28.09.2021 r. odbyło się posiedzenie podczas, którego dokonano wyboru przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz sekretarza ZI. Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w zależności od potrzeb. W 2022 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu. Z posiedzeń sporządzane były protokoły z listami obecności i podpisami osób obecnych na spotkaniu.

W okresie objętym kontrolą, do MUW w Warszawie zostały przekazane następujące sprawozdania dotyczące realizowanych zadań: ZI 2022/I kw., ZI 2022/II kw., ZI 2022/III kw., ZI za 2022 r. oraz sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2022 r.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 10 procedur „NK”, prowadzonych w kontrolowanym okresie. Standardowo dokumentacja rodziny, w której prowadzona była procedura „NK” zawierała: formularz „Niebieska Karta – A”, formularz „Niebieska Karta – C”, formularz „Niebieska Karta – D”, protokoły z posiedzeń grup roboczych, zaproszenie dla osoby doznającej przemocy w rodzinie i wezwanie dla osoby stosującej przemoc w rodzinie na spotkanie grupy roboczej, protokół zakończenia procedury „Niebieska Karta”, notatki służbowe pracownika socjalnego, notatki urzędowe policjanta.

Zakończenie procedury następowało poprzez sporządzenie protokołu podpisanego przez przewodniczącą Zespołu. W każdym przypadku wskazano jeden z powodów zakończenia wymieniony w § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Każdorazowo po zakończeniu procedury przekazywano informację wszystkim instytucjom biorącym udział w realizacji procedury.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024 zbyt ogólnie wskazano terminy realizacji poszczególnych działań. Poza tym nie wskazano sposobu monitorowania i nie określono wskaźników oraz efektów podejmowanych działań.
2. Zgodnie z § 6 Uchwały Nr 278/21 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania Zespół Interdyscyplinarny przygotowuje roczne sprawozdanie ze swojej działalności i przedstawia je, za pośrednictwem Przewodniczącego Zespołu,

Wójtowi Gminy Celestynów, do końca lutego następnego roku. Do dnia kontroli takie sprawozdanie nie zostało jeszcze sporządzone. Jak wynika z informacji uzyskanej od przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego dane dotyczące prac realizowanych przez Zespół za rok 2021 zawarte były w sprawozdaniu z działalności GOPS w Celestynowie za 2021 rok.

3. W 2021 r. pomimo podjęcia nowej uchwały Rady Gminy Celestynów z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz podpisania nowych porozumień o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego nie powołano nowego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Z Sądem Rejonowym w Otwocku, którego przedstawiciel wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego nie zostało zawarte porozumienie o współpracy, co jest niezgodne z art. 9a, ust. 8 ustawy.
5. W kontrolowanym okresie nie wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zostali powołani w jego skład Zarządzeniem Wójta, co jest niezgodne z art. 9 a ust 2 ustawy. Ponadto w skład zespołu nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej, co jest niezgodne z art. 9 a ust 3, ust. 6 ustawy.
6. W § 3 ust. 1 Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w części dotyczącej powoływania i funkcjonowania grup roboczych, zapisano, m.in.: „W indywidualnych przypadkach związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół może powołać grupę roboczą. Dopuszcza się możliwość aby indywidualny skład grupy roboczej określił Przewodniczący Zespołu lub w razie jego nieobecności Zastępca”, co jest niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy. Ponadto w § 5 ust. 1 Regulaminu zapisano, że w sytuacjach wyjątkowych możliwe jest delegowanie w zastępstwie do pracy w Zespole/grupie roboczej innej niepowołanej osoby, co jest niezgodnie z zapisem art. 9a ust. 2 ustawy.
7. Sprawozdania: ZI 2022/II kw. oraz z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2022 r. nie zostały przekazane zgodnie z obowiązującymi Gminę terminami.
8. W 1 przypadku przekazanie formularza „NK-A” nastąpiło z przekroczeniem terminu wskazanego w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
9. W 4 przypadkach dokumentacja prowadzonej procedury nie zawierała potwierdzenia przekazania osobie doznającej przemocy formularza „Niebieska Karta – B”,

10. Nie we wszystkich „NK- C” zawarte były zapisy dotyczące planowanych działań dla przedstawicieli tych instytucji, które były zaangażowane w realizację procedury.
11. W skontrolowanych przypadkach grupy robocze zostały utworzone przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, co było niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
12. Skład grupy roboczej w 1 przypadku nie był ustalony w zależności od potrzeb rodziny, tj. nie było przedstawiciela Policji.
13. W 3 przypadkach nie stwierdzono protokołu z posiedzenia grupy roboczej, na której została sporządzona „NK-C”.
14. W 3 przypadkach nie stwierdzono zaproszeń dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, a w 4 przypadkach nie stwierdzono wezwania dla osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc.
15. Nie we wszystkich przypadkach przed zakończeniem procedury wypełniano formularze „NK-C” i „NK-D”.
16. Podejmowane działania nie były dokumentowane przez wszystkich członków grupy roboczej, tj. nie stwierdzono notatek sporządzonych przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
17. W każdym przypadku brak było potwierdzenia przekazania informacji przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego do ZI o wpłynięciu nowej „NK-A”.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan jako Wójt oraz Pani XXXXXXXX XXXXXXXX, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego dla Gminy Celestynów. Przyczyną nieprawidłowości była niewystarczająca znajomość przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Opracować i przyjąć gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na następne lata, w którym zostaną między innymi wskazane dokładne terminy realizacji poszczególnych działań oraz sposób monitorowania, wskaźniki, mierniki oraz efekty podejmowanych działań z uwzględnieniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Sporządzać sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego stosownie do obowiązującego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.
3. Zawrzeć porozumienie o współpracy ze wszystkimi jednostkami, których przedstawiciele zostaną powołani w skład zespołu interdyscyplinarnego, zgodnie z art. 9a, ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Powołać zespół interdyscyplinarny, w terminie określonym w art. 16 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), w skład którego wejdą przedstawiciele jednostek wskazanych odpowiednio w art. 9a ust. 3 -5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Podjąć działania w kierunku wprowadzenia stosownych zmian w Regulaminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z uwzględnieniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
6. Sprawozdania z realizacji zadań przekazywać do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie zgodnie z obowiązującymi Gminę terminami.
7. Podjąć działania zmierzające do terminowego, zgodnego z przepisami prawa przekazywania formularza „Niebieskie Karty – A” do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
8. Podjąć działania zmierzające do przekazywania w każdym przypadku formularza „Niebieskie Karty – B” osobie doznającej przemocy.
9. Działania dla wszystkich przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację procedury rozpisywać w „NK- C”, z uwzględnieniem harmonogramu planowanych działań.
10. Grupy robocze, a obecnie grupy diagnostyczno-pomocowe powoływać zgodnie z art. 9a ust. 10 - 12 c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
11. Dokumentować wszystkie działania podejmowane przez grupy robocze oraz grupy diagnostyczno- pomocowe.
12. Zapraszać osoby, co do których istnieje podejrzenie , że są dotknięte przemocą na spotkanie grupy, zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 oraz stosownie do przepisu § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” w obecności tej osoby dokonywać analizy sytuacji rodziny i wypełniać formularz „Niebieska Karta-C”.
13. W myśl zapisów § 17 ust. 1 rozporządzenia, w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” kierować wezwania na posiedzenie grupy do osób, wobec których istnieje

podejrzanie, że stosują przemoc oraz zgodnie z § 8 ust. 6 powyższego rozporządzenia wypełniać w ich obecności formularz „Niebieska Karta –D”.

14. Podejmować działania zmierzające do potwierdzania terminowego, zgodnego z przepisami prawa przekazywania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieskie Karty – A” do członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023 poz. 901 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej**